

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 60

Beheer Openbare Ruimte

Helmond, 23 juli 2009

Onderwerp: start inzameling huishoudelijk kunststofafval

Ons kenmerk: 0999016210 RSS

Uw kenmerk:

Doorkiesnr.: 0492 - 58 76 81

Uw brief d.d.:

Sinds enige tijd zijn gemeentes landelijk en in de regio begonnen met het inzamelen van huishoudelijk kunststofafval. Inmiddels is in Helmond de uitwerking van deze inzameling zo ver gevorderd dat wij besloten hebben dat ook hier deze gestart kan worden. In deze brief leest u hier meer over.

Inleiding

Per 1 januari 2006 is het Besluit Beheer Verpakkingen, Papier en Karton ingegaan.

Volgens dit besluit zijn producenten en importeurs van verpakte producten vanaf 1 januari 2006 verplicht om te betalen voor de inzameling en recycling van verpakkingsafval. Binnen dit besluit vallen naast oud papier en karton, verpakkingsglas (flessen) ook kunststof verpakkingen (flacons, folies e.d.)

Voor oud papier en karton resp. verpakkingsglas bestaat al jarenlang een inzamelsysteem. Voor kunststof verpakking moest dit nog ontwikkeld worden. Hiervoor zijn in 2006 binnen een aantal gemeenten pilotprojecten gestart.

Eind 2006/begin 2007 heeft ons college besloten de uitkomsten van de pilotprojecten en de verdere ontwikkelingen eerst af te wachten. Voor de uitrol van een doeltreffend en efficiënt inzamelsysteem voor kunststofverpakkingen is vervolgens in juli 2007 tussen VROM, Nedvang (vertegenwoordiger van de verpakkende industrie) en VNG een zgn. Raamovereenkomst afgesloten. Rolverdeling, vergoedingen en relevante afspraken tussen partijen waren hierin opgenomen en dienden verder te worden uitgewerkt. Tot voor kort was het helaas nog niet volledig duidelijk wie welke verantwoordelijkheid had, wat de vergoedingen voor de gemeenten binnen dit systeem zouden zijn etc.

Wel was hierbij duidelijk dat o.a. de inzamelplicht voor gemeenten in het nieuwe Landelijke Afvalbeheer Plan (LAP II) per 1 januari 2010 verder wordt uitgebreid met de plicht voor de gemeente om, met ingang van die datum, het kunststofafval gescheiden in te zamelen.

Nadat er begin 2009 eindelijk een definitief akkoord tussen bedrijfsleven (Nedvang), VROM en VNG is bereikt over de vergoedingen die betaald zullen worden aan de gemeenten voor de inzameling van kunststof verpakkingen, kan hier nu verdere invulling aan gegeven worden.

Beoogd effect en/of resultaat

Een doeltreffend en efficiënt inzamelsysteem moet leiden tot een verhoging van het materiaalhergebruik van de kunststoffractie van 42% in 2012, zoals vastgelegd in de Raamovereenkomst. Voor 2009 en 2010 gelden resp. 32% en 38% als streefwaarden.

Verhoging van het materiaalgebruik ontziet het milieu in de breedste zin: het beperkt gebruik van grondstoffen, verminderd CO₂-uitstoot, voorkomt (zwerf)afval etc. Middels een doeltreffend en efficiënt gemeentelijk inzamelsysteem draagt Helmond bij aan de realisering van deze doelstellingen.

Beleidsmatig kader

Middels het Besluit Beheer Verpakkingen, Papier en Karton is het gescheiden inzamelen van de verpakkingen een verantwoordelijkheid van de leveranciers. Zij worden erop aangesproken indien de inzamelresultaten achterblijven. Vanuit de wet Milieubeheer heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht om het huishoudelijk afval in te zamelen.

Het starten met kunststofinzameling past, naast de wettelijke verplichting met ingang van 1 januari 2010 via het LAP II, ook in de gemeentelijke doelstellingen binnen Programma 14 van de begroting. Het verbeteren resp. invoeren van het gescheiden inzamelen van afvalstromen draagt bij tot een afname van het resterende huishoudelijke restafval (doelstelling 2009 is 192 kg/inwoner/jaar).

Kunststofinzameling in Helmond

Algemeen

Zoals gezegd zal met ingang van 1-1-2010 de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingen van huishoudens door gemeenten een wettelijke verplichting zijn. De gemeente staat het echter vrij om dit in 2010 naar eigen inzichten in te vullen. Daarnaast is er de mogelijkheid om reeds in 2009 ervaringen hiermee op te doen. Tussen VROM, Nedvang en VNG zijn hiertoe afspraken gemaakt. Deze landelijke afspraken lopen tot en met 2012. Voor de periode daarna moeten er nieuwe afspraken worden gemaakt.

Invulling kunststofinzameling

De invulling die nu is gekozen is een eerste stap en kan, op basis van de ervaringen in 2009 en 2010 alsook de landelijke ontwikkelingen, na 2012 steeds verder verbeterd en uitgebouwd worden. Keuzes die echter nu worden gemaakt mogen toekomstige ontwikkelingen niet onmogelijk maken, maar bv. ook geen te hoge risico's met zich meebrengen. Zo zijn grote investeringen op dit moment ongewenst omdat onzeker is wat na 2012 vergoedingen en dergelijke zullen zijn.

Wanneer de situatie wordt bekeken voor de gemeente Helmond zijn er meerdere modellen voor de inzameling mogelijk. Deze modellen zijn beoordeeld op diverse (milieu)technische en financiële aspecten. Op basis van die beoordeling is de voorkeursvariant om het kunststof afval huis aan huis in te zamelen met zakken (zgn. model 2) door ons gekozen.

Het grote voordeel hiervan is dat er geen investeringen gedaan moeten worden om het kunststof afval in te zamelen. Verder zijn de opstartvergoedingen die door Nedvang worden gegeven dermate hoog dat de kosten voor opstarten ruimschoots worden vergoed.

In dit model kan op korte termijn (2009) gestart worden met de inzameling bij laagbouw en bovenwoningen. Voor de hoogbouw vindt op dit moment een inventarisatie plaats of er in de bestaande containerruimten voldoende mogelijkheden zijn om een extra verzamelcontainer te plaatsen of een bestaande verzamelcontainer te vervangen door een container voor de inzameling van kunststoffen. Wel ontvangen bewoners van de hoogbouw de informatie en het startpakket. Daarmee bestaat ook voor hen de mogelijkheid om direct de transparante zakken tijdens de inzamel dag op straat aan te bieden. Indien dan later in 2009 het containerbestand is aangepast is dit voor hoogbouw ook in 2010 adequaat in te vullen. Overigens blijft het mogelijk om kunststofafval op de Milieustraat aan te bieden, zoals dat nu ook al gebruikelijk is.

Communicatie

Communicatie is misschien wel de belangrijkste factor voor het slagen van de kunststofinzameling. Achtergrondinformatie, informatie over goed scheidingsgedrag etc. zal vooraf, bij het begin en tijdens de inzameling moeten worden gecommuniceerd.

Het informatiepakket van Nedvang, dat bij de start van de inzameling huis aan huis wordt verspreid, is daarvan een onderdeel. Ook landelijk is door Nedvang al een campagne hiervoor gestart ('plastic hero'; het oranje kunststof mannetje).

Andere gemeentelijk kanalen zullen hiervoor, in overleg met de afdeling Communicatie, ook worden benut. Met Nedvang zijn er inmiddels afspraken gemaakt over de exacte samenstelling van het startpakket,

Middelen

Algemeen

Hoewel er een vergoeding wordt gegeven voor de hoeveelheid ingezamelde kunststoffen, dienen de kosten die gemoeid gaan met de inzameling in 1e instantie voorgeschoten te worden door de Gemeente Helmond. Op basis van de ingezamelde hoeveelheden worden de vergoedingen pas achteraf door Nedvang uitgekeerd. Uitzondering hierop zijn de eenmalige vergoedingen voor opstart- en communicatiekosten in 2009; deze worden vooraf door Nedvang betaald.

Kosten/baten

De uitgaven en inkomsten voor de kunststofinzameling volgens model 2 zijn voor de jaren 2009 en 2010 in beeld gebracht.

Bij de invoering van model 2 wordt dan 1x/per 4 weken (in de GFT-week) 5 dagen per week huis aan huis ingezameld. Hierbij is vooralsnog uitgegaan van een respons van 1 kg (ca. 1 volle zak) per huishouden per inzamelronde.

Voor 2009 is berekend dat, op basis van de genoemde uitgangspunten en de te ontvangen (deels eenmalige) vergoedingen van Nedvang, er een netto batig saldo zal ontstaan van € 62.550,--. Dit voordelige saldo ontstaat omdat de (eenmalige) vergoedingen voor de start van het systeem zo hoog zijn dat dit in 2009 niet zal leiden tot extra kosten; ook bij een minimale respons (0,1 kg/hh/keer) is er nog sprake van een positief saldo.

Voor 2010 is berekend dat, ook op basis van de genoemde uitgangspunten en de dan te ontvangen vergoedingen van Nedvang, er wederom uitgegaan mag worden van een batig saldo, vooralsnog geraamd op € 28.880,--. Bij een respons van iets minder dan 1 kg per 4 weken zijn hierbij de kosten en de baten in evenwicht.

Wanneer meer wordt ingezameld levert dit geld op. Omdat echter de eventuele kosten voor de invoering van de inzameling van het kunststofafval bij de hoogbouw nog niet volledig in beeld zijn, dient dit de komende maanden nog verder te worden uitgewerkt.

Besluitvorming

Op basis van de huidige stand van zaken en de afwegingen zoals hier geschetst hebben wij besloten om nog in 2009 te starten met een inzamelsysteem voor kunststofafval dat snel in te voeren is, geen resp. relatieve lage investeringen vergt en in te voeren is binnen de financiële en beleidsmatige kaders die uw Raad heeft bepaald in de begroting 2009.

Deze inzameling bestaat uit een inzamelsysteem, waarbij het kunststof afval huis aan huis wordt ingezameld met behulp van zakken. Inzameling geschiedt dan in dezelfde week als de reguliere GFT-inzameling en wordt uitgevoerd door BLINK.

Na verspreiding van het startpakket in week 38 wordt gestart met de inzameling in week 42 (maandag 12 oktober) waarbij de frequentie van inzameling dan 1x/per 4 weken bedraagt (een frequentie die landelijk wordt gehanteerd).

Dit systeem kan in principe in 2010 worden voortgezet, waarbij evt. bijstellingen/verbeteringen aan de hand van ervaringen kunnen worden doorgevoerd. Hierbij dient nog wel een aantal zaken nader in beeld te worden gebracht (mogelijkheden hoogbouw, noodzakelijke aanpassingen verordeningen, vervolg financiën etc.). Hierover zullen wij uw raad later dit jaar nog om aanvullende besluitvorming vragen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond.
De burgemeester, de secretaris,

I.b.